

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні (реєстр. № 6540 від 06 червня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на своєму засіданні 16 листопада 2017 року (протокол № 65) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні (реєстр. № 6540 від 06 червня 2017 року), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою поліпшення інвестиційного клімату України за напрямками, обраними внаслідок комплексної оцінки відповідності законодавства України кращим світовим практикам, описаним Групою Світового банку у методології рейтингу Doing Business.

Для досягнення зазначеної мети пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кодексу законів про працю України, Господарського процесуального кодексу України, Кримінального, Цивільного, Господарського кодексів України, законів України "Про товарну біржу", "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", "Про нотаріат", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про місцеві державні адміністрації", "Про банки і банківську діяльність", "Про кредитні спілки", "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань", "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", "Про оцінку земель", "Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень", "Про кооперацію", "Про третейські суди", "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень", "Про цінні папери та фондовий ринок", "Про акціонерні товариства", "Про регулювання містобудівної діяльності", "Про державний земельний кадастр", "Про судовий збір", "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", "Про виконавче провадження", "Про збір та облік єдиного внеску

на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" та інших законів.

Змінами до зазначених нормативно-правових актів пропонується: виключити необхідність застосування печаток суб'єктами приватного права, які не виконують публічні (делеговані) повноваження; надати можливість позасудового звернення стягнення на заставлене майно у випадку встановлення судом у справі про банкрутство наявності вирішального впливу кредитора, вимоги якого забезпечені заставою; передбачити можливість забезпечення зобов'язання шляхом передання кредиторіві у довірчу власність майна - об'єкту забезпечення; виключити можливість безпідставного витребовування експертної грошової оцінки земельної ділянки під час нотаріального посвідчення договорів про відчуження такої земельної ділянки, які укладаються між юридичними особами; скасувати обов'язок сплати пайового внеску у розвиток інфраструктури населеного пункту; поширити компетенцію третейських судів на справи за позовами про захист прав споживачів, корпоративні спори та спори щодо об'єктів нерухомості; запровадити додаткові вимоги до третейських судів, які розглядатимуть справи за позовами споживачів про захист їх прав та встановити право споживача у будь-який момент припинити розгляд справи за його позовом; встановити можливість подання позовної заяви до суду (та надсилання її копії відповідачеві) за допомогою спеціалізованого Інтернет-порталу.

Крім того, Законопроектом пропонується встановити відповідальність осіб із заінтересованістю та посадових осіб акціонерного товариства за збитки, завдані правочином із заінтересованістю, згода на вчинення якого була надана мажоритарним акціонером або призначеними ним особами, віднести питання про вибір незалежного аудитора до виключної компетенції загальних зборів акціонерів та інше.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини четвертої статті 13 Основного Закону України держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом.

За Конституцією України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності, захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів (положення статті 42 Основного Закону України).

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 92 Конституції України виключно законами України встановлюються система оподаткування, податки і збори, засади створення і функціонування фінансового, грошового, кредитного та інвестиційного ринків.

Положення Законопроекту також узгоджуються зі змістом пунктів 7 та 8 частини першої статті 92 Основного Закону України, згідно з якими виключно законами України визначаються правовий режим власності, правові засади і гарантії підприємництва, правила конкуренції та норми антимонопольного регулювання.

Варто зазначити, що відповідно до пункту 3 Стратегії сталого розвитку "Україна – 2020", схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, серед необхідної реалізації першочергових реформ і програм є дерегуляція та розвиток підприємництва. Середньостроковою метою дальших реформ у цій сфері є створення сприятливого середовища для ведення бізнесу, розвитку малого і середнього підприємництва, залучення інвестицій, спрощення міжнародної торгівлі та підвищення ефективності ринку праці.

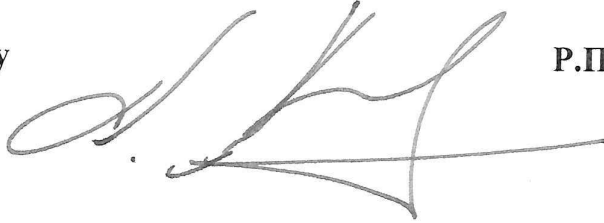
При цьому, як зазначається у Стратегії, для підтримки інвестиційної активності та захисту прав інвесторів потрібно забезпечити ефективний захист права приватної власності, у тому числі судовими органами, гармонізувати із законодавством Європейського Союзу положення законодавства України щодо захисту прав національних та іноземних інвесторів та кредиторів, захисту економічної конкуренції, запровадити стимулюючі механізми інвестиційної діяльності, виходячи із найкращої світової практики.

Також слід зазначити, що Директивою Європейського Парламенту та Ради 2013/11/ЄС щодо альтернативного врегулювання спорів за участю споживачів, передбачена система альтернативного вирішення споживчих спорів, яка дозволяє вирішити спір за споживчими угодами швидше та з найменшими витратами для сторін. Разом з тим, застосування системи альтернативного вирішення споживчих спорів не виключає подальшого звернення до суду, якщо для такої дії дотримані строки та інші процесуальні аспекти вирішення спорів у судовому порядку.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України). З огляду на зазначене, законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону та узгоджується з Конституцією України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні (реєстр. № 6540 від 06 червня 2017 року), поданий Кабінетом Міністрів України, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name R.P. Knyazevych.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ